

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/34/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201095
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201095.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu: LOJECT 5 s.r.o., so sídlom Šoltésovej 2, Bratislava, IČO: 45 476 756, právne zastúpeného: IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 2, Bratislava, IČO: 36 854 808, proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie opatrenia žalovaného č. 101279758/2017 z 8. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/162/2017-118 zo 4. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/162/2017-118 zo 4. apríla 2018 zrušuje a vec krajskému súdu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Administratívne konanie

1. Daňový úrad Bratislava (ďalej len „správca dane“) oznámením č. 100378410/2017 zo dňa 01.03.2017 (ďalej len „opatrenie správcu dane“) oznámil žalobcovi, že mu nie je možné priznať ním požadovaný úrok za obdobie od 26.09.2011 do 23.12.2016 z preplatku na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie jún 2011.

2. Po podaní odvolania proti opatreniu správcu dane správca dane žalobcovi listom oznámil, že odvolanie proti oznámeniu nie je prípustné.

3. Následne na žalobcovu výzvu na prijatie opatrenia proti nečinnosti reagoval žalovaný oznámením č. 101279758/2017 z 08.06.2017 (ďalej len „preskúmané opatrenie“), v ktorom žalobcovi oznámil, že

správca dane postupoval podľa platnej legislatívy Slovenskej republiky, ktorá do 31.12.2016 nemala právnu úpravu priznania náhrady za zadržávaný nadmerný odpočet k dani z pridanej hodnoty za dobu vykonávania daňovej kontroly na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu alebo jeho časti, ktorá začala v lehote na jeho vrátenie.

II. Konanie pred krajským súdom

4. Na základe správnej žaloby žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2S/162/2017-118 zo 04.04.2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zrušil opatrenie správcu dane ako i preskúmané opatrenie a vrátil vec správcovi dane na ďalšie konanie.

5. Krajský súd s poukazmi na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a zásadu neutrality DPH vyvodil záver, že podľa úniového práva žalobcovi patria úroky zo sumy zadržaného nadmerného odpočtu DPH od uplynutia všeobecných lehôt na vrátenie odpočtu podľa § 79 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon o DPH“), a to až do dňa vrátenia zadržanej sumy žalobcovi.

6. Ďalej krajský súd poznamenal, že právna úprava náhrady za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly účinná od 1.1.2017 (§ 79a novelizovaného zákona o DPH), ktorá priznáva platiteľovi nárok na úrok z nadmerného odpočtu (najmenej vo výške 1,5% ročne zo sumy vráteného nadmerného odpočtu za každý deň) až od uplynutia 6 mesiacov odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na vrátenie odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 alebo 5, je s uvedenými závermi v nesúlade.

7. Podľa krajského súdu zásadu daňovej neutrality by mala rešpektovať i výška kompenzácie za zadržanie nadmerného odpočtu DPH po dobu trvania daňovej kontroly. Tak ako v zmysle citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ nesmie byť daňový subjekt výkonom daňovej kontroly ekonomicky znevýhodnený, nemôže mu výkon daňovej kontroly spojený so zadržaním uplatneného nadmerného odpočtu DPH (pri zachovaní neutrality dane) priniesť ani ekonomickú výhodu. Kompenzáciu, ktorá patrí poctivému daňovníkovi po dobu zákonného preverovania údajov uvedených v jeho daňovom priznaní, je podľa krajského súdu nutné odlišiť od úroku z nadmerného odpočtu DPH podľa § 79 Daňového poriadku, ktorý patrí platiteľovi pri vrátení odpočtu od uplynutia zákonných lehôt v prípadoch, keď sa daňová kontrola vôbec nezačala alebo bola riadne ukončená bez nálezu.

8. Napokon krajský súd uzavrel, že pri uplatnení zásady prednosti práva EÚ pred vnútroštátnym právom, ktorú sú povinné rešpektovať nielen súdy, ale aj orgány verejnej správy všetkých členských štátov EÚ, je nutné interpretovať § 79 ods. 1 a 2 zákona o DPH a § 79 ods. 3 Daňového poriadku tak, že žalobcovi patrí úrok zo sumy nadmerného odpočtu už od uplynutia zákonom o DPH stanovených všeobecných lehôt na vrátenie nadmerných odpočtov až do ich vrátenia žalobcovi. Vo vnútroštátnom právnom poriadku však v čase zadržania nadmerných odpočtov DPH žalobcom neexistovala právna úprava výšky kompenzácie za toto ekonomické znevýhodnenie. Podľa krajského súdu ani správny súd nie je v prípade absencie právnej úpravy oprávnený určiť primeranú výšku úroku, ktorý by mali daňové orgány žalobcom priznať, pretože nemá normotvornú právomoc v oblasti verejného hmotného práva a kľúč k riešeniu situácie má len zákonodarca, ktorý ako jediný môže prijať zodpovedajúcu legislatívu, ktorá bude v naznačenom smere riešiť aj prípady daňových kontrol skončených pred dňom 31.12.2016.

III. Kasačná sťažnosť žalovaného

A)

9. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalovaný (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

10. V odôvodnení kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že sa nestotožňuje so záverom krajského súdu, že žalovaný nesprávne vec právne posúdil, čo malo byť dôvodom nezákonnosti opatrenia. Nespochybnil doktrínu eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva, ale namietal, že v danom prípade si je aj žalobca vedomý, že právny poriadok Slovenskej republiky nestanovuje správcovi dane povinnosť platiť úrok počas trvania daňovej kontroly, preto žalobca požaduje zaplatenie úroku na základe rozsudku vo veci C-107/10 Enel Maritsa Iztok 3 AD, úrok vypočítava podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku, ale abstrahuje od ustanovenia § 79 ods. 6 Daňového poriadku.

11. Ďalej argumentoval, že sankčný úrok podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku žalobcovi neprináleží, pretože nadmerný odpočet nebol vrátený oneskorene, ale v zákonnej lehote do 10 dní od ukončenia daňovej kontroly.

12. Sťažovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) sp. zn. 3Sžf/44/2013 z 01.08.2014, z ktorého parafrázoval časti o chýbajúcej vnútroštátnej právnej úprave na priznanie úrokov za dobu vykonávania daňovej kontroly.

13. Sťažovateľ zdôraznil, že Súdny dvor EÚ vo svojej judikatúre poukazuje na tzv. „primeranú lehotu“, až po uplynutí ktorej, ak sa vráti nadmerný odpočet, vzniká právo daňového subjektu na vyplatenie úrokov z omeškania. V súlade s touto judikatúrou, keď dôjde k vráteniu nadmerného odpočtu DPH zdaniteľnej osobe po uplynutí primeranej lehoty, zásada neutrality daňového systému DPH vyžaduje, aby takto generované finančné straty na ujmu zdaniteľnej osoby, ktoré vyplývajú z nemožnosti disponovať s predmetnými peňažnými sumami, boli kompenzované zaplatením úrokov z omeškania. Práve z dôvodu, že priznanie úroku zo zadržania nadmerného odpočtu počas výkonu daňovej kontroly nebolo vo vnútroštátnej legislatíve Slovenskej republiky do 31. decembra 2016 upravené, bol novelou zákona o DPH č. 297/2016 Z. z., účinnou od 1. januára 2017, zákon o DPH doplnený o nové ustanovenie „§ 79a Náhrada za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly“, ktoré absentujúci právny stav vo veci priznania úroku z nadmerného odpočtu z dôvodu oneskoreného vrátenia, resp. zadržania počas daňovej kontroly, v súlade s európskou legislatívou upravilo. Podľa sťažovateľa z rozsudkov Súdneho dvora EÚ vo veciach C-120/15 Kovožber s.r.o., C-107/10 Enel Maritsa Iztok 3 AD, C-431/12 Rafinaria Steaua Romana, C-254/16 Glencore Agriculture Hungary Kft., na ktoré poukazuje aj sám žalobca, jednoznačne vyplýva, že spoločnosť má nárok na priznanie tzv. kompenzačného úroku na kompenzáciu hospodárskeho znevýhodnenia spojeného s vrátením nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty, avšak až po uplynutí primeranej lehoty, a nie všeobecnej lehoty, v ktorej by bol nadmerný odpočet obvykle vrátený, ako tvrdí žalobca.

14. Ďalej poukázal sťažovateľ na čl. 183 smernice Rady 2006/112/ES, z ktorého podľa neho vyplýva povinnosť správne zisťovať a overovať výšku dane, pričom s poukazom na rozsudky C-107/10 body 52 a 53, C-120/15 bod 23 mal za to, že lehota na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v zásade môže byť predĺžená na účely vykonania daňovej kontroly bez toho, aby bolo možné považovať túto lehotu za neprimeranú, ak toto predĺženie neprekračuje medze toho, čo je nevyhnutné na riadne vykonanie tejto kontroly. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ len v prípade, keď dôjde k vráteniu nadmerného odpočtu DPH zdaniteľnej osobe po uplynutí primeranej lehoty, zásada neutrality daňového systému DPH vyžaduje, aby takto generované straty na ujmu zdaniteľnej osoby, ktoré vyplývajú z nemožnosti disponovať s predmetnými peňažnými sumami, boli kompenzované zaplatením úrokov z omeškania (rozsudok Rafinaria Steaua Romana C-431/12, bod 23; uznesenie Delphi Hungary Autóalkatrész Gyártó C-654/13, bod 32; uznesenie C-120/15 Kovožber, bod 24; rozsudok C-254/16 Glencore Agriculture Hungary Kft., bod 22). Z uvedených záverov SD EÚ teda podľa sťažovateľa jednoznačne vyplýva, že až po uplynutí primeranej lehoty by mala mať spoločnosť nárok na priznanie tzv. kompenzačného úroku. S ohľadom na uvedenú judikatúru SD EÚ sa sťažovateľ nestotožňuje s názorom, že na to, aby mohla byť zaručená zásada daňovej neutrality, daňový úrad musí žalobcovi priznať úroky už od momentu, odkedy mal povinnosť nadmerný odpočet DPH vrátiť vo všeobecnej lehote, t. j. bez ohľadu na uskutočnenie daňovej kontroly.

15. Sťažovateľ ďalej poukázal na zákon č. 297/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o DPH, ktorým bol doplnený § 79a upravujúci náhradu za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly. Podľa tohto ustanovenia nárok na úrok z nadmerného odpočtu platiteľovi vznikne, ak je obdobie zadržania nadmerného odpočtu viac ako šesť mesiacov od uplynutia posledného dňa lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu, ktorá je stanovená v § 79 ods. 1, 2 a 5 zákona o DPH. Výpočet úrokov z nadmerného odpočtu sa stanovuje percentom zo sumy nadmerného odpočtu vrátenej platiteľovi dane za každý deň zadržania až do jeho vrátenia. Počiatočným dňom nároku na úrok z nadmerného odpočtu je deň nasledujúci po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu a úrok sa vypočíta vo výške dvojnásobku základnej sadzby ECB platnej v prvý deň daného kalendárneho roka, za ktorý sa úrok z nadmerného odpočtu počíta, resp. vo výške 1,5 %, ak v danom kalendáriom roku sadzba ECB nedosiahne 1,5 %. Prechodné ustanovenie § 85ke zákona č. 297/2016 Z. z. stanovuje, že platiteľ má nárok na úrok z nadmerného odpočtu podľa § 79a, aj keď daňová kontrola v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 alebo ods. 5 začala pred 1. januárom 2017 a k 1. januáru 2017 nebola skončená. Ustanovenie § 79a sa neuplatní, ak daňová kontrola v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 alebo ods. 5 bola skončená do 31. decembra 2016 vrátane. Účinnosť § 79a a § 85ke zákona o DPH je od 1. januára 2017. Z vyššie uvedených ustanovení zákona č. 297/2016 Z. z. podľa sťažovateľa jednoznačne vyplýva, že nárok na úrok z nadmerného odpočtu sa neuplatní na daňové kontroly ukončené do 31. decembra 2016, žalobca teda nespadá pod právnu úpravu o priznaní úroku.

16. Tiež sťažovateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/43/2016 zo 07.12.2016, podľa ktorého by zásadu neutrality mala rešpektovať i výška kompenzácie, pričom ročná úroková sadzba vo výške 10 % ročne sa javí ako neprimeraná výhoda pre kontrolovaný daňový subjekt a prevyšuje priemerné úrokové miery nielen z vkladov fyzických a právnických osôb, ale aj z úverov v relevantnom čase na bankovom trhu.

17. Výšku úrokovej sadzby 1,5 % ročne, účinnú od 01.01.2017, vnímal sťažovateľ ako zodpovedajúcu realite na bankovom trhu a odzrkadľujúcu zásadu neutrality. S ohľadom na prechodné ustanovenie zákona však nie je podľa neho možné túto právnu úpravu použiť v prípadoch, keď bola daňová kontrola skončená pred 01.01.2017.

18. Sťažovateľ uzavrel, že správca dane postupoval v súlade so zákonom, pretože do 01.01.2017 neexistovala právna úprava na priznanie úrokov za dobu vykonávania daňovej kontroly. V prípade priznania úroku z omeškania by bol správca dane povinný vydať rozhodnutie, avšak v daňovom konaní musí mať rozhodnutie ako predpísanú náležitosť výrok rozhodnutia s uvedením právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodovalo. Kvôli absencii takejto právnej úpravy by správca dane nemohol úrok vypočítať aj z dôvodu neexistencie lehoty, odkedy má byť úrok počítaný, a úrokovej sadzby, ktorá má byť použitá pri výpočte.

B)

19. Žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril ku kasačnej sťažnosti a navrhol jej zamietnutie.

20. Žalobca mal za to, že jednotlivé námietky sťažovateľa boli predmetom posúdenia krajského súdu, preto nie je potrebné opakovať argumentáciu. Poukázal na aktuálne rozhodnutia súdov (Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/44/2017 a Najvyššieho súdu sp.zn. 3Sžfk/41/2017).

21. Podľa žalobcu bolo povinnosťou sťažovateľa k problému úrokov z omeškania pristupovať v súlade s právom EÚ, vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ, eurokonformným výkladom našich predpisov a aplikovať zásadu neutrality. S poukazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ (najmä C-120/15 Kozzber), je podľa žalobcu nutné interpretovať § 73 ods. 1 a 2 zákona o DPH a § 79 ods. 3 Daňového poriadku

tak, že žalobcovi patrí úrok zo sumy nadmerného odpočtu už od uplynutia zákonom o DPH určených všeobecných lehôt na vrátenie nadmerných odpočtov.

22. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽf/57/2016, podľa ktorého bolo potrebné použiť analogia legis a výšku úroku určiť v nadväznosti na § 79 ods. 3 Daňového poriadku.

23. Podľa žalobcu je jasné, ako mali sťažovateľ a správca dane postupovať tak, aby naplnili zmysel a ciele únieového práva. Neurobili tak a dodatočne sa pokúšajú dosiahnuť, aby nemuseli postupovať podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku, ale aby túto situáciu riešili neskôr prijatým postupom podľa § 79a a eurokonformného výkladu § 85ke zákona o DPH.

24. S ohľadom na nekonzistentnosť právnych názorov Najvyššieho súdu mal žalobca za to, že by bolo vhodné, aby ten jednoznačnejšie vyslovil svoj právny názor, ktorý postup sleduje naplnenie cieľov úniovej legislatívy a judikatúry.

25. Žalobca videl v možnej aplikácii § 79a zákona o DPH „kvázi“ eurokonformným výkladom pravú retroaktivitu, ktorá je však ospravedliteľná len v prospech subjektívnych práv jednotlivca.

IV. Závery kasačného súdu

26. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal v medziach dôvodov kasačnej sťažnosti napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná a preto podľa § 462 S.s.p. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 30.06.2020.

27. Predmetom posudzovania kasačného súdu boli sťažnostné body, ktoré boli zamerané proti právnemu posúdeniu veci krajským súdom.

28. V administratívnom konaní i konaní pred správnymi súdmi boli medzi žalobcom a sťažovateľom sporné v podstate tri otázky: 1) či je možné eurokonformným výkladom alebo priamou aplikáciou únieového práva dovodiť pri chýbajúcej výslovnej vnútroštátnej právnej úprave do 31.12.2016 povinnosť správcu dane poskytnúť kompenzáciu v podobe úroku z omeškania za zadržaný nadmerný odpočet DPH, ak správca dane začal daňovú kontrolu do uplynutia všeobecnej lehoty na jeho vrátenie podľa § 79 ods. 1, 2 a 5 zákona o DPH; 2) či nárok na takýto úrok vzniká už uplynutím vyššie uvedenej všeobecnej lehoty alebo od neskoršieho okamihu (uplynutím tzv. primeranej lehoty na vykonanie daňovej kontroly); 3) aká výška úrokovej sadzby by sa v takom prípade mala aplikovať - špecificky sa žalobca domáhal analogickej aplikácie úrokovej sadzby podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku.

29. Krajský súd v podstate odmietol dať odpoveď na tretiu otázku, keď odkázal na povinnosť zákonodarnej moci riešiť túto otázku.

30. Naopak, krajský súd vyhovel žalobcovi odpoveďami na otázky 1 a 2 v bodoch 38-42 odôvodnenia svojho rozsudku. Krajský súd v podstate zaviazal finančné orgány, aby priznali náhradu v podobe úroku už od uplynutia všeobecných lehôt, teda bez ohľadu na začatie daňovej kontroly, a to aj v prípade žalobcu, u ktorého sa daňová kontrola skončila pred 31.12.2016. Navyše krajský súd uviedol v bode 40, že ani nová právna úprava v § 79a zákona o DPH nie je v súlade s judikatúrnymi závermi Súdneho dvora EÚ.

31. S týmito závermi krajského súdu nesúhlasil sťažovateľ, ktorý sa dovoľával aplikácie primeranej lehoty na vykonanie daňovej kontroly namiesto všeobecnej lehoty, a tiež poukazoval na to, že nevie, podľa ktorého ustanovenia zákona by mal takýto úrok priznať, a to pokiaľ ide o právny základ ako i jeho výšku.

32. Kasačný súd súhlasí s pripomienkami oboch účastníkov konania, že právne názory Najvyššieho súdu v tejto otázke neboli v minulosti jednotné, hoci v prevažnej miere sa v rozhodnutiach v rôznych variáciách objavoval názor, že aj bez osobitného vnútroštátneho ustanovenia má daňová správa povinnosť takýto úrok poskytnúť.

33. Zákon o DPH účinný v čase rozhodovania správcu dane i žalovaného už obsahoval ustanovenie § 79a, ktorého aplikáciu odmietol krajský súd (a vlastne aj obaja účastníci), v zmysle ktorého v prípade začatia daňovej kontroly patrí daňovému subjektu úrok v tam ustanovenej výške z nadmerného odpočtu po uplynutí 6 mesiacov od posledného dňa lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 alebo 5. Ide tu o právnu úpravu nároku, ktorý si žalobca uplatňoval.

34. Podľa zjednocujúceho stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2019, sp. zn. Snj 36/2019 k unifikácii rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu ohľadne náhrady za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR 6/2019 pod č. 56, ustanovenie § 79a zákona o DPH v znení účinnom od 1. januára 2017 (Náhrada za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly) je v pomere špeciality k ustanoveniu § 79 ods. 3 Daňového poriadku v znení účinnom od 1. januára 2012 (Daňové preplatky a úrok). Vnútroštátna úprava právneho poriadku Slovenskej republiky spočívajúca v ustanovení § 85ke vety druhej zákona o DPH v znení účinnom od 1. januára 2017 (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2017) v znení: „Ustanovenie § 79a sa neuplatní, ak daňová kontrola v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 alebo ods. 5 bola skončená do 31. decembra 2016 vrátane“, nie je v súlade s právom Európskej únie, a to najmä s uznesením Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-120/15 Kozzber, ktoré má aplikačnú prednosť s účinkom ex tunc. Na zabezpečenie súladu s právom Európskej únie sú orgány verejnej správy a súdy povinné zdržať sa aplikácie tohto ustanovenia.

35. Kasačný súd v súlade s týmto zjednocujúcim stanoviskom konštatuje, že krajský súd síce postupoval správnu právno-aplikačnou metódou, keď hľadal euro-konformný výklad príslušných predpisov, ale dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď neaplikoval ustanovenie 79a zákona o DPH na súdenu vec.

36. Vo vzťahu k dôležitej námietke žalobcu, podľa ktorého nie je možné retroaktívne upravovať výšku úrokovej sadzby z nadmerného odpočtu zadržaného v minulosti (pred 01.01.2017), kasačný súd uvádza, že pri predchádzajúcom nedostatku explicitnej zákonnej úpravy výšky a okamihu, odkedy ho treba priznať, a pri rozkolísanosti a istej zdržanlivosti doterajšej judikatúry v tejto otázke, je namieste považovať vyššie uvedené zjednocujúce stanovisko zároveň za akceptáciu lehoty a výšky úrokovej sadzby podľa § 79a zákona o DPH ako primeranej lehoty a primeranej výšky úrokovej sadzby aj v predchádzajúcom období. Kasačný súd teda nevníma právny názor o nutnosti aplikácie tohto ustanovenia aj na predchádzajúce vzťahy ako mechanickú retroaktívnu aplikáciu zákona, ale ide o zásadné stanovisko k v minulosti uspokojivo nevyriešeným právnym otázkam vo vzťahu k hmotnému právu zakladajúcemu právo na požadovaný úrok.

37. S právnym posúdením krajského súdu (ktorým zaviazal aj žalovaného) sa kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah nemohol stotožniť, preto v snahe dosiahnuť dôsledné zjednotenie rozhodovacej praxe pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Ten bude povinný vecou sa opäť zaoberať a rešpektovať najnovší vývoj súvisiacej judikatúry i citované

zjednocujúce stanovisko.

38. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.